

İŞSİZLİK SİGORTASINDAN YARARLANAMAYACAKLAR

Aydınlık Dergisi, 9 Temmuz 2000

Yıldırım Koç

Türkiye’de işsizlik sigortası 4447 sayılı Yasa ile getirildi ve 1 Haziran 2000 tarihinden itibaren uygulamaya konuldu. Bu Yasa ile getirilen işsizlik sigortasının, hak kazanma koşulları, hak düşürücü nedenler, işsizlik ödeneğinin miktarı ve ödeme süresi konularında önemli eksiklikleri var. Ancak genellikle gözden kaçan bir eksikliği Tarım-İş ve Orman-İş Sendikaları tarafından gündeme getirildi.

4447 sayılı Yasanın 51. maddesi, işsizlik ödeneğine hak kazanma koşullarını düzenliyor. Buna göre, yalnızca 1475 sayılı İş Yasası, 854 sayılı Deniz İş Yasası ve 5953 (212) sayılı Basın İş Yasası kapsamında çalışanların hizmet akitleri belirli bir biçimde feshedildiğinde işsizlik ödeneği alabilecekler. Ancak tüm sigortalılar işsizlik sigortası primi ödeyecek.

Tarım-İş ve Orman-İş Sendikaları bu maddenin önemli bir eksikliğini hemen yakaladı ve aylardır ciddi bir çaba içinde. Sorun şu: Tarım ve orman işçilerinin büyük bir bölümü İş Yasasının kapsamı dışında. Ayrıca, mevsimlik işçilerin büyük bir bölümü 4447 sayılı Yasanın 50. maddesine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayacak. Bu ikinci sorun, geçici ve mevsimlik işçilerin istihdam edildiği diğer işkollarını da yakından ilgilendiriyor.

Bu madde tartışılırken ortaya çıkan diğer bir eksiklik de, yürürlükteki üç iş yasasının kapsamı dışında kalıp, sigortalı olan diğer işçilerle ilgili. Havacılık işkolunda uçuş personelinin kapsayan özel bir iş yasası yok. Bu kişiler, 1475 sayılı İş Yasasının 5. maddesi ile kapsam dışı bırakılmışlar. Ayrıca, özellikle 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununun 2. maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerlerindeki işçiler de işsizlik sigortası primi ödeyecek, ancak İş Yasası kapsamında olmadığı için işsizlik ödeneği alamayacak. Az sayıdaki işçinin istihdam edildiği bazı başka kategoriler de aynı konumda.

Bu işçiler bugün işsizlik sigortası primini ödüyorlar. Ancak, iş yasalarının kapsamı dışında oldukları için, işten çıkarıldıklarında işsizlik ödeneği alamayacaklar.

Tarım-İş ve Orman-İş Sendikalarının bu çabası sonuç verirse, mevsimlik ve geçici işçilerin, havayolu şirketlerinin uçuş personelinin, esnaf ve küçük sanatkarların yanında ücretli olarak çalışanların ve bazı diğer kesimlerin 4447 sayılı Yasa ile maruz bırakıldıkları büyük bir haksızlık giderilmiş olacak.